

За наукові кадри

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ ТА КОМІТЕТУ ЛКСМУ ОДЕСЬКОГО
ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ
І. І. МЕЧНИКОВА.

РІК ВИДАННЯ 44-й № 32 (1326). 20 ЖОВТНЯ 1978 р. Виходить щоп'ятниці. Ціна 2 коп.

Хай живе ленінська Комуністична партія Радянського Союзу — натхненник і організатор переможної Жовтневої революції, керівна і спрямовуюча сила радянського суспільства!

Хай живе братерська дружба і непохитна єдність усіх націй і народностей нашої соціалістичної Батьківщини!

(Із Закликів ЦК КПРС до 61-ої річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції).

Хай живе марксизм-ленінізм — могутня ідейна зброя трудящих усіх країн у боротьбі проти імперіалізму, за перемогу соціалізму і комунізму!

Хай живе у віках ім'я і справа Володимира Ілліча Леніна — вождя Жовтневої революції, творця і керівника Комуністичної партії і першої в світі соціалістичної держави!

Честь і слава великому радянському народові — будівникові комунізму, послідовному борцеві за мир в усьому світі!

(Із Закликів ЦК КПРС до 61-ої річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції).

З 18 ПО 25 ЖОВТНЯ В КРАЇНІ ТРИВАЮТЬ ВСЕСОЮЗНІ КОМСОМОЛЬСЬКІ ЗБОРИ «ЗАПОВІТАМ ЛЕНІНА ВІРНІ». ВОНИ СТАНУТЬ КОЛЕКТИВНИМ ЗВІТОМ ЮНАКІВ І ДІВЧАТ РІДНИ ПАРТІЇ У ПЕРЕДДЕНЬ 60-РІЧЧЯ ЛЕНІНСЬКОГО КОМСОМОЛУ.

КОМСОМОЛЬЦІ! СВОЄЮ АКТИВНОЮ УЧАСТЮ У ВСЕСОЮЗНИХ ЗБОРАХ ЩЕ РАЗ ЯСКРАВО ПРОДЕМОНСТРУЙМО БОЙОВИТІСТЬ І ЗГУРТОВАНІСТЬ НАШИХ ЛАВ!

ВЕЧІР ДРУЖБИ

ко-радянська дружба зв'язує нас тисячами ниток, які пронизують всі галузі нашого життя — від ленінських ідей і тотожності політичних цілей і принципів до найконкретнішого всеохоплюючого співробітництва.

— Дружба наших міст і областей, — продовжував промовець, — приносить великі і плідні результати. Вона поширюється на всі сфери діяльності. Тісні зв'язки встановилися між нашими партійними комітетами, державними установами, виробничими, творчими, науковими колективами. Ці зв'язки взаємно збагачують нас, мають конкретний вплив на трудові здобутки. Так дружять трудівники колгоспу імені Держинського Овідіопольського району і кооперативу імені Леніна міста Мако, Одеської фабрики технічних тканин і Сегедського конопляного підприємства, Одеського кабельного заводу і Сегедського філіалу Угорського кабельного підприємства, Одеського і Сегедського університетів. Ці та інші колективи змагаються між собою, обмінюються досвідом, звітують про свої досягнення.

М. К. Кириченко розповів про успіхи, яких добилися трудівники Одещини в третьому році п'ятиріччя.

М. К. Кириченко вручив товаришу Яношу Концу барельєф В. І. Леніна і емблему Тижня дружби.

Гостей тепло привітали голова обласного відділення Товариства радянсько-угорської дружби, ректор Одеського університету професор В. В. Сердюк, робітниця швейного об'єднання імені Воровського Г. Д. Козирук.

З привітальним словом від побратимів виступив керівник делегації, секретар Чонградського обласного комітету Угорської соціалістичної робітничої партії Янош Конц. Як символ непорушної дружби він вручив М. К. Кириченку панно із зображенням державних прапорів УНР, СРСР і емблеми Тижня дружби.

Учасники Тижня дружби направили вітальні листи Генеральному секретареві ЦК КПРС, Голові Президії Верховної Ради СРСР товаришеві Л. І. Брежнєву і Першому секретареві ЦК УРСР товаришеві Яношу Кадару.

Вечір дружби трудящих Одеської і Чонградської областей завершився великим святковим концертом.

У святковому вбранні Одеський театр імені Жовтневої революції. Сюди, на урочисті збори, присвячені відкриттю Тижня дружби, зібралися представники трудящих міста-героя Одеси і області, угорські побратими.

Потопає в квітах бюст В. І. Леніна. Переливаються барвами прапори УНР, СРСР і УРСР. В глибині сцени гасло «Хай живе радянсько-угорська дружба!», символ братерського єднання — емблема Тижня.

В президії члени бюро обласного і Одеського міського комітетів Компартії України, виконкомів обласної і міської Ради народних депутатів, керівні працівники обласної ради профспілок, обкому і міському комсомолу, обласного відділення товариства радянсько-угорської дружби, ветерани Великої Вітчизняної війни, представники громадськості. В президії також члени делегації Чонградського комітету УРСР, представники поїзда дружби з Чонградської області.

Уро-исті збори відкриває голова виконкому обласної Ради народних депутатів В. П. Походін.

Оркестр виконує державні Гімни УНР, СРСР і УРСР.

Слово надається першому секретареві Одеського обкому Компартії України М. К. Кириченку. Він тепло привітав посланців міста-побратима Сегеда і Чонградської області.

— Генеральний секретар ЦК КПРС, Голова Президії Верховної Ради СРСР товариш Л. І. Брежнєв підкреслив, виступаючи на XI з'їзді УРСР, що величезна заслуга наших партій полягає в тому, що радянсько-угорська дружба стала надбанням мільйонів радянських і угорських трудящих. — сказав М. К. Кириченко. — Перший секретар ЦК УРСР товариш Янош Кадар у промові на торжествах у Києві у зв'язку з 60-річчям Великої Жовтня говорив, що угорсь-

Делегат партійної конференції

Серед тих, хто 31 жовтня збереться у Великому актовому залі на I загальноуніверситетську партійну конференцію, буде й декан історичного факультету доктор історичних наук Заїра Валентинівна Першина. Комуністи одностайно обрали її делегатом. Запорука цього — невтомна праця З. В. Першиної на благо рідного факультету, рідного університету, рідної Вітчизни.

ДО ВІДОМА ДЕЛЕГАТИВ І ЗАГАЛЬНО-УНІВЕРСИТЕТСЬКОЇ ПАРТІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ.

Конференція розпочинає свою роботу 31 жовтня о 12-й годині у великому актовому залі університету (Петра Великого, 2).

У підшефних районах

Дні науки і семінари пропагандистів в Іванівському, Котовському і Красноокнянському районах постійно проводить кафедра історії КПРС. Перед початком учебного року в системі політичного і економічного навчання у підшефні райони виїжджали з групи провідних викладачів кафедри, які прочитали для пропагандистів лекції «Значення книг Л. І. Брежнєва «Мала земля» і «Відродження» в ідейно-політичному вихованні трудящих», «Аграрна політика на сучасному етапі

(липневий Пленум ЦК КПРС)», «Зростання керівної ролі КПРС в умовах розвинутого соціалізму», «Ідеологічна боротьба на сучасному етапі» та інші.

У вересні викладачі кафедри провели в районах 3 дні науки для трудівників села на загальну тему «Зростання ролі КПРС в період комуністичного будівництва» і прочитали 42 лекції в колгоспах і радгоспах області.

Високу оцінку слухачів — трудівників села отримали

лекції та бесіди доцентів А. І. Іванова, О. П. Муратчасової, П. С. Столяра, Я. М. Штернштейна; А. Л. Піщевського, М. С. Галицького, старших викладачів В. І. Шамка, В. П. Захарова, Є. І. Дятлова, Ф. В. Неха, В. М. Федорова, асистента В. М. Восводіна.

У пррведенні семінару пропагандистів в Котовському районі активну участь взяла доцент юридичного факультету Д. А. Бекерська.

І. НИКИФОРЧУК,
доцент.

В ідейно-виховній роботі, що проводиться на кафедрі політекономії, важливе місце відводиться лекційній пропаганді. Викладачі кафедри на фабриках і заводах, в колгоспах і на будовах, в школах і морському порту активно пропагують рішення XXV з'їзду КПРС і матеріали нової Конституції СРСР, глибоко роз'яснюють внутрішню і зовнішню політику нашої партії, матеріали Липневого (1978 року) Пленуму ЦК КПРС.

Лекції, доповіді, конференції і виступи на теоретичних семінарах — такий далеко не повний перелік форм лекційної пропаганди.

Заслуженою повагою серед трудящих міста користується лектор кафедри доцент Л. Б. Крук, який постійно виступає з лекціями в спеціальному проектно-конструкторському інсти-

туті, в університеті економічних знань, серед творчої групи акторів російського драматичного театру, двічі з початку учебного року виїздив до Овідіопольського району, де виступав перед районним активом пропагандистів.

Добре відомі трудівникам нашого міста й інші лектори:

Слово партії — в маси

професор О. Г. Лобунець, доцент Д. О. Драгомарецький і Л. Й. Жебрак, старші викладачі В. М. Ермолін і В. Р. Ліщук.

Традиційним стало проведення силами викладачів кафедри днів науки. Так, 15 вересня було проведено день науки по пропаганді рішень Липневого

Пленуму ЦК КПРС в Роздільняському районі, в ході якого було прочитано 17 лекцій, що викликали великий інтерес аудиторії. Правління районної організації товариства «Знання» надіслало на адресу кафедри лист-подяку.

С. СУХОВСЬКА,
секретар первинної організації товариства «Знання» кафедри політекономії.

ПАМ'ЯТЬ ЖИВА

З заводською путівкою на навчання з Кременчука до Одеси їхав робітник, комуніст Ленінського призову Ісай Боровський. В країні тоді були створені при вузах робітфак, що готували робітничу молодь для вступу до вузів.

Ісай Боровський закінчив робітфак, а потім і історичний факультет університету. Працював завідувачим районним відділом народної освіти в одному з районів Одеської області і не поривав з Одеським університетом. Перед війною вступає до аспірантури на кафедру історії партії. В рік початку Великої Вітчизняної закінчує її.

Боровський був з тими комуністами, хто 23 червня 1941 року після партійних зборів пішов до військкомату, а звідти — на фронт. Йому, як і багатьом учасникам першого періоду війни, довелося спзнати гіркоту відступу, брати участь в жорстоких боях з фашистами.

Шоста армія Південного фронту, в складі якої воював Боровський, вела запеклі бої за Запоріжжя, Синельникове, Лозову — за кожен клаптик рідної радянської землі. Фашисти захопили Дніпропетровськ і прагнули загарбати лівий берег Дніпра. Восени 1941 року необхідно

було будь-що вибити з лівого берега Дніпра на правий ворога, який прорвався туди. На допомогу 275 стрілецької дивізії прибула командно-політична група штабу і політвідділу 6-ї армії. В цій групі був І. Боровський.

На дільниці, де він виконував завдання, ворог вів шалений мінометний вогонь. Обстрілювалося село Кам'янка на лівому березі Дніпра, де й обірвалося життя Ісаї Боровського. Там і поховано вихованця нашого університету — людину, яка віддала життя за Батьківщину.

Є. СИЗОНЕНКО,
доцент, член ради ветеранів комсомолу.

ЮВІЛЕЙ СОЛДАТ, ВЧЕНИЙ

25 ЖОВТНЯ ВИПОВНЮЄТЬСЯ 60 РОКІВ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ ЗАВІДУЮЧОГО КАФЕДРОЮ ДЕРЖАВНОГО І АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА ДОКТОРА ЮРИДИЧНИХ НАУК, ПРОФЕСОРА Л. М. СТРЕЛЬЦОВА.

...В КАБІНЕТІ У Л. М. СТРЕЛЬЦОВА є історична невелика карта «Монгольська народна республіка». Червоною фарбою позначено Тоненькою ниткою тягнеться річка. Халхін-Гол... При згадці про неї в пам'яті Льва Михайловича оживають події майже сорокарічної давності... ..танки йшли по випаленому

вогнем і спекеному степу. Пилочка здіймалася до неба. — Нещадно палило липнєве сонце. Люки в машинах були відкриті, але танкісти обливалися потом. На зубах хрумтів пісок.

На молоді плечі Льва Стрельцова раптом лягла велика відповідальність. Йому довірили ліві в атаку танковий підрозділ — напередодні командира взводу завалила хвороба, нелегко відповісти за життя друзів, за виконання бойового завдання, коли ще немає і потрібних знань, і досвіду.

Ворог мовчав. Зайнявши позиції північніше гори Ваїнцаган, самураї вічукали, підпускали танки ближче, щоб вдарили прямою наводною. Стрельцов розгадав підступний задум ворога і вирішив випередити удар. Виявивши замасковані позиції, він відкрив вогонь з танкової гармати. Японці теж розпочали стрілянину. Тільки-но встигли танкісти випустити кілька снарядів — пряме влучення в машину. Механік-водій загинув, ніким не керована машина продовжувала рухатися вперед. Контужений, поранений, залитий кров'ю Стрельцов продовжував вести вогонь. Танк, погнавши гусеницею вглибокий окоп, заверг. Другий ворожий снаряд попав в мотор. Спалахнув бензин. Стрельцов наказав зарядною покинути машину. Слідом за ним через верхній люк виліз сам. І тут кулеметна черга прошила обидві ноги...

На молодому хлопцеві рани загоїлися швидко. В серпні — знову в бій. На цей раз взвод бронемашин, який очолював Л. Стрельцов, діяв разом з полком і. і. Федюнінського.

На світанку степ пробудили вигуки: «Банзай!». Японці лізли напролом. Бронемашини, зенітні кулеметні установки, піхотинці вилзи в упор. Разом з червоноармійцями відважно билася монгольська воєнна. Ворог не втримав.

Так на неосяжних просторах Монголії, біля річки Халхін-Гол, набував першого життєвого досвіду командир танку Лев Стрельцов. Тут він на практиці пізнавав величезне значення принципу пролетарського інтернаціоналізму, братерської взаємодопомоги народів соціалістичних країн.

Мужність двадцятирічного командира танку 7-ї моторової бригади 37-го Особливого корпусу була відзначена високою урядовою нагородою — орденом бойового Червоного Прапора.

Війна застала політрука роти 46-ї танкової дивізії Л. М. Стрельцова на західному кордоні. І хоча він не був новачком у військовій справі, лише тут, в перші місяці Великої Вітчизняної, йому довелося в повній мірі пізнати воєнні випробування. Його дивізія разом з іншими частинами вже 23 червня завдала контрудару фашистським військам, що рвалися до Шауляю, на трое днів затримавши просування ворога... Потім — важкі оборонні бої... Під Ржевом Л. М. Стрельцов був тяжко поранений. Після госпітальної потрапив на Калінінський фронт, у 32-у танковий бригаду.

«Він мало сидів у політвідділі, постійно перебував у підрозділах. Це був ще молодий, але вже досвідчений, а, головне, ініціативний, закоханий у свою справу політпрацівник.

Народився Стрельцов у Ташкенті, в сім'ї помітних залізничників. В армію був призваний у 1937 році, брав участь у боях на Халхін-Голі, був поранений. Потім закінчив Військово-політичне училище імені В. І. Леніна.

З початку війни Стрельцов перебував на фронті. В нашій бригаді він був політруком роз'їздувальної роти, а потім — агітатором політвідділу. Так згадує про Льва Михайловича Стрельцова в своїх мемуарах «За закритими люками» начальник політвідділу 32-ї танкової бригади полковник Д. І. Кочетков.

Оборона Москви, Тули, звільнення Ясної Поляни, Калуги — славні віхи бойової біографії Л. М. Стрельцова. Комуніст, політпрацівник Стрельцов з енергією і самовідданістю, неодноразово ризикуючи життям і виявляючи особистий героїзм, доносили до бійців полум'яне слово партії.

Влізьмо 20 років прослужив Л. М. Стрельцов у лавах Радянської Армії. Демобілізувавшись за станом здоров'я, він спочатку працював у партійних і радянських органах, а з 1956 року перейшов на викладацьку роботу. Тут особливо яскраво розкрився його талант лектора і науковця-дослідника.

З перших кроків своєї наукової діяльності Л. М. Стрельцов зацікавився проблемами національно-державного будівництва Союзу РСР, правового становища союзних радянських республік — суб'єктів вищої форми федерації — Союзу РСР. Особливу увагу привертало його дослідження проблеми суверенітету у внутрішньодержавному і міжнародно-правовому аспектах, співвідношення суверенітету і компетенції, а також розгляд принципів і правових основ розмежування компетенції між Союзом РСР і союзними республіками, конституційних та інших гарантій суверенітету союзних республік. З цих питань Л. М. Стрельцов опублікував понад 40 наукових роіт у вітчизняних і зарубіжних виданнях. У 1963 р. — успішним захист кандидатської дисертації. В 1972 р. вийшла з друку монографія «Правове становище союзної республіки», яку з великим інтересом зустріла наукова громадськість. В 1973 р. Л. М. Стрельцов успішно захищає докторську дисертацію «Правове становище радянської соціалістичної республіки у складі Союзу РСР (на матеріалах української РСР)».

Зараз доктор юридичних наук, професор Л. М. Стрельцов очолює кафедру державного і адміністративного права юридичного факультету нашого університету. Він проводить велику наукову і громадську роботу, очолює науково-методичну раду з питань держави і права обласної організації товариства «Знання».

Л. М. Стрельцов — невтомний пропагандист правових знань серед населення. Лише по пропаганді положень нової Конституції СРСР і Конституції УРСР він прочитав понад 40 лекцій, неодноразово виступав в періодичній пресі, по телебаченню, випустив 2 учбово-методичних посібники — «Конституція, народжена Великим Жовтнем» і «Конституція СРСР — Основний Закон держави розвинутого соціалізму».

Свій ювілей професор Л. М. Стрельцов зустрічає сповнений творчих сил, нових планів і задумів. Побажаємо ж шановному Льву Михайловичу міцного здоров'я і нових успіхів у його благородній справі — вихованні надійних охоронців соціалістичного правопорядку.

В. ПЕРЕЖНЯК,
партгрупорг кафедри державного і адміністративного права.

ПАВЛО ЗЕМЛЯНИХ

Я багато років ще до війни добре знав Павла Земляних по спільному навчанню на одному курсі історичного факультету нашого Одеського університету. Усі 5 років до війни він перебував на обліку в партійній організації історичного факультету, де я був секретарем.

Будучи студентом, Павло Земляних одночасно був відповідальним редактором університетської багатотиражної газети «За наукові кадри».

Павло був принадливою людиною, ініціативним, зразковим комуністом, що володіє високими морально-політичними якостями, користувався великим авторитетом серед викладачів і студентів

університету й факультету.

Не дивлячись на велику завантаженість громадською роботою, Павло Земляних був відмінним навчанням, вперто і настирливо оволодівав теорією марксизму-ленінізму, готував себе до викладацької діяльності. Але віроломний напад гітлерівської Німеччини на Радянський Союз завадив здійсненню творчих планів. Павло Земляних з перших днів війни пішов добровольцем на фронт, в діючу армію. Його направили в 274 стрілецьку дивізію 6-ї армії Південного фронту і призначили редактором двізійної багатотиражної газети. В цій якості я й зустрів його в районному

центрі Петрівка в Донбасі. Це було восени 1941 року. Зустріч була дуже зворушливою. Ми детально про все і про всіх поговорили, пригостили один одного чим було і, сердечно попрощавшись, роз'їхалися кожен своєю дорогою.

Через деякий час я дізнався, що 274 стрілецька дивізія й редакція багатотиражки опинилися під Харковом в скрутному становищі і там загинули. Так обірвалося життя одного з вихованців університету, великого патріота нашої Батьківщини, комуніста, воїна Павла Земляних.

І. ГОЛДОВСЬКИЙ,
член КПРС з 1927 року,
учасник
Великої Вітчизняної
війни.

Це твоя і моя біографія

X З'їзд ВЛКСМ.

11—21 квітня 1936 року.

1.103 делегати представляли 3 млн. 982 тисячі комсомольців.

З'їзд прийняв нову Програму комсомолу і новий Статут ВЛКСМ, в яких відображені історичні зміни, що пройшли в країні, в діяльності Ленінського комсомолу. Програма визначила чергові завдання діяльності комсомолу в умовах перемоги соціалізму.

XI З'їзд ВЛКСМ

29 березня — 7 квітня 1949 року.

1.362 делегати представляли 9.283.289 комсомольців.

З'їзд відзначив величезні заслуги комсомольців і молоді в роки Великої Вітчизняної війни, підбив підсумки участі молоді у відбудові зруйнованого війною народного господарства, у виконанні четвертого п'ятирічного плану і намітив програму діяльності комсомольських організацій у соціалістичному будівництві, комуністичному

вихованні молоді, піонерів і школярів.

На урочистому засіданні з'їзду комсомолу було вручено орден Леніна.

XI з'їзд висунув зміни до Статуту ВЛКСМ, які сприяли розширенню внутрішнішньої демократії, розвитку громадської активності комсомольців.

На з'їзді були присутні делегати ВФДМ, МСС, шістнадцять зарубіжних спілок молоді.

XII З'їзд ВЛКСМ

19—27 березня 1954 року.

1.334 делегати представляли 18.825.327 членів ВЛКСМ.

З'їзд підкреслив: комсомол, йдучи за вказівками Комуністичної партії, зобов'язаний поєднувати всю свою роботу щодо виховання й освіти молоді з участю в загальнонародній боротьбі за дальший розвиток соціалістичної промисловості, за піднесення сільського господарства.

Велику увагу з'їзд приділив завданням удосконалення форм і методів внутрішнішньої роботи, розвитку внутрішнішньої демократії, критики і самокритики, громадської активності молоді; а також Всесоюзній піонерській організації. З цих питань було внесено зміни до Статуту ВЛКСМ.

З'їзд вітали представники 38 зарубіжних делегацій.

XIII З'їзд ВЛКСМ

15—18 квітня 1958 року.

1236 делегатів представляли 18.092.538 членів ВЛКСМ.

З'їзд закликав комсомольські організації виховувати активних і свідомих будівників комуністичного суспільства, забезпечуючи революційну наступність поколінь, підвищити роль і участь

молоді в розв'язанні найважливіших народногосподарських завдань. З'їзд закликав комсомол всемірно розвивати традиції ударного освоєння цілинних і перелогових земель, будівництва підприємств у районах Сходу, Сибіру, Крайньої Півночі.

На з'їзді були присутні 43 делегації зарубіжних молодіжних спілок, представники ВФДМ і МСС.

XIV З'їзд ВЛКСМ

16—20 квітня 1962 року.

3878 делегатів представляли 19,4 мільйона членів ВЛКСМ.

Делегати з'їзду одностайно схвалили Програму КПРС, рішення XXII з'їзду КПРС.

Делегатами були перші льотчики-космонавти СРСР Ю. О. Гагарін, Г. С. Титов, обрані членами ЦК ВЛКСМ.

На з'їзді були присутні представники молодіжних організацій 58 країн, ВФДМ і МСС.

XV З'їзд ВЛКСМ

17—21 травня 1966 року.

3831 делегат представляв 23.050.700 членів ВЛКСМ.

У привітанні ЦК КПРС, промові Генерального секретаря ЦК КПРС товариша Л. І. Брежнєва, в документах з'їзду було намічено поліпшення роботи комсомольських організацій по ідейно-політичному і патріотичному вихованню молоді у світлі рішень XXIII з'їзду КПРС.

З'їзд прийняв звернення до прогресивної молоді всіх країн у зв'язку з агресією США у В'єтнамі.

На з'їзді були присутні 89 зарубіжних делегацій, а також делегації ВФДМ і МСС.

Під час роботи XV з'їзду ВЛКСМ відбулося перше вручення премій Ленінського комсомолу діячам літератури й мистецтва.

(Далі буде).

ПРАЦЯ ЗВЕЛИЧУЄ КОМСОМОЛЬЦЯ

Звістка про невідкладні сільськогосподарські роботи була прийнята з піднесенням. Зібралися блискучо. Заступник декана філфаку П. Ю. Данилко серед багатьох порад першокурсникам не обминув найсуттєвішого — колектив формується в праці, радянська людина славиться суспільно-корисною працею, результати праці звеличують комсомольця. Комсомольське бюро поставило перед першокурсниками і інші конкретні завдання. Викладачі, які їхали зі студентами, розповіли про набутий попередній досвід роботи на колгоспних ланах.

І ось ми в поїзді. Ми — це 145 студентів і чотири викладачі. Уже на перших кілометрах дороги вабить слух чудова пісня, уловлюється притишений звук гітари. Ми — присутні при народженні нового, студентського колективу. Настрій у всіх піднесений.

Скоро з поїзда пересіли на колгоспний автобус і десь о четвертій першого жовтня прибули на місце. В колгоспі «Більшовик» с. Миколаївки Білгород-Дністровського району нас зустріли гостинно і привітно. Заздалегідь потурбувалися про побут заступник голови по господарчій частині Михайло Юхимович Гавриленко, голова колгоспу Павло Сазонтович Гальцев. Якось з перших хвилин студенти настроїлися на робочий лад, на високі показники в праці. Не домовляючись, про себе, базу відпочинку, де розташувалися, перейменували на базу ударної праці на честь першої річниці нової Радянської Конституції і 60-річчя комсомолу.

У першій же вечір домовилися: о шостій ранку піднімається дружно і сміливо, з усмішкою; о десятій вечора — лягати спати, набиратися сил. Зобов'язалися працювати на совість, результативно і якісно. У першій же вечір разом

з шумом чорноморських хвиль почули далекий шум колгоспного поля, з яким поріднилися вранці.

О восьмій ранку другого жовтня всі були на рядках гібридної кукурудзи. Голова колгоспу і головний агроном детально розповіли про невідкладні завдання колгоспників — сповна зібрати вирощений врожай, про зрадливі щодо погоди осінні дні. Нам повідомили, що кукурудзою, яку збиратимемо, будуть засіватися тисячі гектарів на ланах нашої Батьківщини. Дізналися ми і про те, що до цього подібні сорти кукурудзи за валюту доводилося купувати за кордоном.

Результати першого дня радували. Більшість студентів виконали і перевиконали норми. А ті, що трішки недовиконали, зрозуміли: навичок треба набувати у своїх товаришів. Приємно було спостерігати, як уже в перші дні майже всі студенти вийшли на рубіжні норми. Втягування в трудовий процес пройшло швидко і непомітно. В результаті колективних і цілеспрямованих зусиль одна за одною з наростанням темпів навантажувалися машини. Особливо раділи першим тоннам, відвезеним у державні засіки. Ніхто із студентів не думав про втому чи невикористані відпочинки. Всі мужньо переносили не лише прохолодні осінні ранки, холодні ночі, але й тимчасове недомогання, невеликі виробничі травми на пальцях і долонях. Дуже багатьма студентами невеличкі недомогання не приймалися до уваги. Кожен резумів: від його результатів залежать результати колективу.

Приємно було спостерігати, як з дня на день все нові гектари кукурудзи звільнялися від кукурудзяних початків, як

(Продовження на 4-й стор.).

Чотири дні у Фінляндії

День перший У країні озер

Дивна це справа дивитися весну «навиворіт». В Одесі вона в розпалі, і все, що мало вкритися зеленню, давно вже зелене; щойно відцвіли сади, в розпалі цвітіння каштанів та бузку.

Москва лише розпочала зеленіти. Першими поспішають це зробити берізки, і їхня якась по-особливому прозора і тендітна зелень викликає і особливу ніжність до самої столиці.

До Карелії дихання весни лише ледь доторкнулося: набрякли бруньки на деревах, прохолодою тягне від темносиніх озер, сонними здаються гострокічечні віялинок. Але й тут уже присуття весна — і в яскраво-жовтих голівках кульбаб, і в білих сучвіттях пролісків, в синіх, червоних, рожевих і ще казна-яких інших кольорах, на які така багата ця пора року. І як запізніле явище зими в білій шубці спантелічено дивиться на навколишній світ засць...

Поїзд «Москва — Хельсінкі» мчав нас на північ, в країну Суомі, все далі і далі відносячи нас від весни. Ми їхали до своїх друзів у містопобратим Оулу.

Давня дружба зв'язує наші університети, і щороку ми обмінюємося студентськими делегаціями. Нині до нашої делегації входило п'ять чоловік. Кожен з нас їхав до Фінляндії вперше, і тому цілком природними були наші хвилювання. Перетин державного кордону СРСР викликав якесь невідоме раніше почуття туги і одночасно гордості за свою Батьківщину.

За вікнами вагона була

уже Фінляндія. Позаду — Лахті з відомими усім нам по телепередачам лижними трамплінами, позаду — важливий залізничний вузол Райхімакі. І ось — Хельсінкі, столиця Фінляндії. Саме в цьому місті проходили найважливіші політичні події останнього часу і найголовніша з них — Загальноєвропейська нарада з безпеки і співробітництва в Європі.

На перони нас зустрічають представники студентського союзу місцевого університету. До відправлення поїзда на Оулу залишалось чотири години, і після обіду ми вирішили познайомитися з виставкою творів живопису в місцевому музеї. На виставці були представлені картини художників скандинавських країн, а також ФРН, Англії та СРСР. На полотнах — квітучий сад, діти, що купаються в озері, мати і дитина, люди мирної праці... На фоні цих картин актуально дивляться картини, що викривають імпералізм, картини, що закликають боротися за мирне і щасливе життя на планеті.

Потім ми оглянули парламент. Велика будова в стилі «барокко» з грандіозними колонами з сірого мармуру вражає. Але сильніше враження на нас справила демонстрація безробітних коло парламенту. Фінляндія належить до тих країн, де рівень безробіття невисокий. І все ж, будучи частиною всього механізму капіталістичної системи, Фінляндія гостро відчуває на собі й інфляцію, й девальвацію, й інші пороки капіталізму.

Біля вокзалу ми звернули увагу на велику обгорілу будівлю з чорними отворами вікон. Нам пояснили, що два тижні тому тут була велика пожежа. Виявилось, що тут, коло приміщення редакції

газети лівих партій фашисти зірвали бомбу. Будинкові нанесено великої шкоди, але, на щастя, обійшлося без людських жертв. Останнім часом в Фінляндії на фоні гострої політичної боротьби реакція піднімає голову, все жорстокішими стають вилазки фашистських молодчиків. Але прогресивна громадськість країни насторожилася: всі, кому дорого справа миру і незалежного розвитку країни, дають гідну відсіч реакції.

Увечері, розпрощавшись з гостинними фінськими студентами, ми вирушили до Оулу. На місце прибули опівночі, проте надворі було видно, немов удень. Ось так багато з нас вперше побачили білі ночі.

Кілька слів про Оулу. Це великий науковий, адміністративний, економічний і культурний центр в північній Фінляндії з населенням близько 95 тисяч чоловік. Місто розташоване всього за 150 кілометрів на південь від Полярного кола, і білі ночі тут — найзвичайніське явище.

Зустріч на вокзалі була теплою і зворушливою. Серед тих, хто вийшов нас зустрічати, був і наш давній знайомий комуніст Ханну Сірку. Він уже двічі побував в Одесі...

Мабуть, настав час представити членів нашої делегації. Окрім мене в ній були: асистент кафедри філософії Михайло Бочаров, секретар комсомольського бюро юридичного факультету Валерій Мельничук, член комсомольського бюро історичного факультету Валерій Федорченко, студент III курсу механіко-математичного факультету Сергій Климчук.

П. МУЗИЧЕНКО,
викладач кафедри
теорії та історії
держави і права.

(Далі буде).

8 липня 1978 року перед головним корпусом університету панувало похмурення: зустрічалися випускники фізико-математичного факультету, що закінчили університет в 1941—1949 роках.

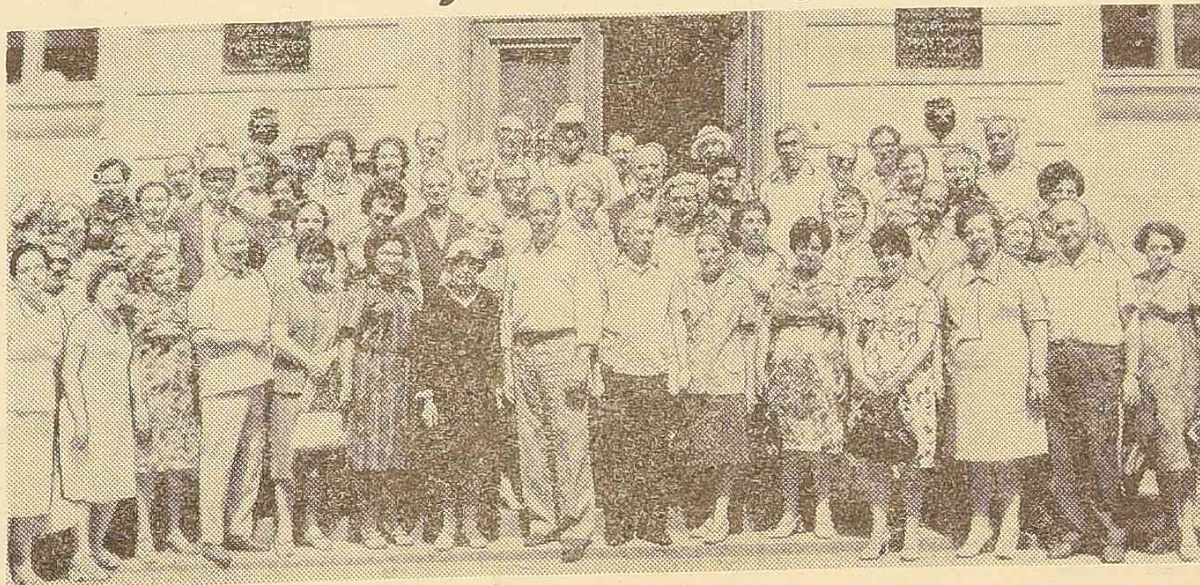
Хоч зустріч була призначена на одинадцять годину, вже о десятій біля пам'ятника студентам, викладачам і співробітникам університету, що загинули в роки Великої Вітчизняної війни, почали збиратися учасники зустрічі. Вони вдивляються один в одного, іноді дуже довго, не одразу пізнаючи своїх давніх друзів. Час змінив зовнішність людей, але в основному вони залишилися такими, якими були колись в свої молоді роки. Чути радісні вигукі, сміх. Тут і обійми, поцілунки. Для наймолодших минуло 30 років після закінчення університету, для найстарших — аж 38!

Зустріч була організована ініціативною групою на чолі з випускником 1947 року проректором університету професором Дмитром Івановичем Поліщуком. Більше чотирьох місяців група розшукувала випускників, інформувала їх про намічену зустріч, готувалася до неї. Задумали провести зустріч випускники 1948 року, до яких приєдналися і випускники інших років, згаданих вище, — студенти воєнної пори.

На зустріч прибув 51 випускник університету 40-х років.

Багато — одеситів, серед них викладачі університету професори Д. І. Поліщук, Є. Н. Крамер, доценти Т. І. Матвієнко, С. М. Кіро, стар-

Незабутня зустріч

ший науковий співробітник Р. І. Чуприна, професор вищого інженерно-морського училища Л. Ф. Чернієв, доцент інституту зв'язку О. Л. Іванова, доцент Одеського інституту інженерів морського флоту Є. П. Філянська, доцент Одеського політехнічного інституту С. Є. Штепан (Минкова), старший викладач сільськогосподарського інституту С. С. Пушек, викладач медичного інституту В. П. Саміна (Єфімова), старший викладач технологічного інституту холодної промисловості П. М. Ртепшевський, старший викладач педагогічного інституту Н. В. Колядинцева, доцент цього інституту В. М. Головань, викладачі середніх шкіл міста А. Я. Блех, А. А. Столяр, С. М. Ярошевський, Й. С. Ушеревич та інші.

Не дожили до зустрічі 18 випускників, в тому числі П. Гричухін, П. Акбройт, Д. Сенюшкін, М. Устимовський, Б. Сатановський, життя яких обірвала війна.

Від імені прибулих покладаються квіти до пам'ятника загиблих. Хвилини мовчання...

Продовження свята — в конференц-залі університету. Вітаючи гостей від імені ректорату, парткому, профкому та комітету комсомолу університету, проректор професор Д. І. Поліщук розповів про університет сьогодні, про його факультети, кафедри, наукові підрозділи.

Потім відбулася перекличка випускників. Одне за одним у залі лунають прізвища випускників. Кожен з присутніх коротко розповідає про себе, повідомляє про те,

що йому відомо про відсутніх. Всі з хвилюванням слухають короткі розповіді про життя і роботу своїх однокурсників. Про випускника 1941 року Миколу Федоровича Герасюка — математика, члена кореспондента Академії наук УРСР Героя Соціалістичної Праці, лауреата Ленінської і Державної премій, що працює нині в Дніпропетровську в інституті механіки АН УРСР. Про випускника 1945 року Миколу Борисовича Діварі — астронома, професора, доктора фізико-математичних наук, завідуючого кафедрою вищої математики Одеського політехнічного інституту. Про випускника 1948 року Олександра Васильовича Чабарова — математика, викладача середньої школи ст. Бесарабка Одесько-Кишинівської

НАШІ ВИПУСКНИКИ — НАША ГОРДІСТІ!

залізниці...

Багато теплих слів було сказано випускниками на адресу своїх викладачів. Два дні учасники зустрічі були разом. Оглянули не лише свій рідний університет, а й зробили екскурсію по місту, морську прогулянку. Вражень у кожного — сила. Довелося лише пожалкувати, що така зустріч не була влаштована раніше.

І ще про одне хочеться розповісти. Зустріч, окрім задоволення і радості, принесла учасникам велику користь, адже зустрічалися викладачі вищої та середньої школи. Активно обговорювали різноманітні проблеми викладання, питання нової програми. Була висловлена єдина думка про велику користь тісного зв'язку між викладачами вищої та середньої школи, про необхідність постійного зв'язку.

За дорученням учасників зустрічі ректору університету професору В. В. Сердюку були передані пам'ятні подарунки для університету з побажанням дальшого розквіту рідної «Альма матер».

Зустріч стала справжнім святом для всіх її учасників, запалила їх на дальшу плідну діяльність на благо рідної Вітчизни.

Н. КУЧЕРЯВА
(САДОВНИКОВА),
випускниця ОДУ
1948 року,
вчителька фізики
СШ № 105 м. Одесі.
(На знімку: учасники зустрічі — випускники фізмату 1941—1949 рр.).

« КРАСНИЙ » . « ЧЕРВОНИЙ »

Після Жовтня прикметники «красный» та «червоний», як назви кольору, що став символом перемоги соціалістичної революції в нашій країні, в усіх сучасних слов'янських мовах набули найбільшої популярності та поширеності. Щоб дізнатися, як це сталося, треба знати історію розвитку значень цих прикметників. Розповімо її.

Назви різних кольоропозначень почали поступово формуватися і утворюватися ще в праслов'янській мові. Так, на позначення червоного кольору та його відтінків у праслов'янській мові вживалося три слова: «красный», «червлєный» і — рідше — «чермный». Ці три слова могли позначати такі відтінки червоного кольору, як «рудий», «рижий», «рум'яний», «багряний», «бурий». Але первинне значення слова «красный» у праслов'янській мові було — «красивий». У значенні «красивий» слово «красный» зрідка може вживатися і в сучасних російській та українській мовах. Наприклад: Красная площадь, красное солнышко. Красне письменство; красномовці; а в горді верба ясна, там стояла дівка красна, тобто «красива».

Але ні в праслов'янській, ні в давньоруській мові слова «красивый» не було. Слово «красивый» у східнослов'янських мовах утворилося шляхом суфіксації від основи слова «краса» тільки в XVII ст. У зв'язку з цим слово «красный» стає назвою тільки червоного кольору.

З XIV ст. старі слова «червлєный» та «чермный» поступово стали звужувати сферу свого вжитку, а в кінці XVI — на початку XVII ст. і зовсім вийшли з ужитку. У російській мові їхню функ-

цію почав виконувати прикметник «красный», а в українській — новоутворений прикметник «червоний». У XVII — XVIII століттях прикметники «красный» та «червоний» стали вже найпоширенішими й найзагальнішими кольоропозначеннями саме червоного кольору.

Символом революції в Росії, як і в інших країнах, стало «Красное знамя». У зв'язку з цим в російській та українській мовах семантика не лише прикметників «красный» та «червоний», а й семантика «білий» помітно змінюється. Так, прикметники «красный» та «червоний» стають уживатися у значенні «революційний», «прогресивний», а прикметник «білий» — у значенні «реакційний», «консервативний».

У кінці XIX — на початку XX ст., в період підготовки до двох буржуазних і Великої Жовтневої соціалістичної революцій, широко вживані вже слова «красный» та «червоний» починають уживатися і в таких значеннях, як «республіканець», «революціонер», «комуніст», «свободолюбець» та «революційний», «комуністичний», «свободолюбний». Після перемоги в нашій країні Великої Жовтневої соціалістичної революції слова «красный» та «червоний», зберігаючи свої інші прогресивні суспільнополітичні значення, починають уживатися ще й у значенні «пролетарський», «революційно-марксистський», «більшовицький», «соціалістичний», «радянський». Таких нових значень слова «красный» та «червоний» набули після Жовтня не лише в мовах народів СРСР, а і в мовах багатьох інших народів світу.

А. МОСКАЛЕНКО,
доцент.

ПРАЦЯ ЗВЕЛИЧУЄ КОМСОМОЛЬЦЯ

(Закінчення.
Початок на 3-й стор.)

наростав потік автомашин на елеватор. Раділи студенти і їх наставники. Раділи і наші гості. Дуже скоро усі переконалися: студенти-першокурсники дедалі більше почали добуватися колгоспникам і за гарні очі та просвітлені обличчя, і за невтомні вправні руки, які не страшилися перших мозолів і подряпин.

Всі ми раділи, як поступово завдяки саме колективним зусиллям з наростанням відчуття ліктя і плеча товариша зростало і почуття обов'язку у кожного.

Працювали студенти без вихідних. І про це домовилися у перші ж дні. Розуміли, що в осінні дні треба використати сповна кожен більш-менш погожий день. Після напруженої цілоденної праці у більшості знаходилися сили пограти у м'яч.

І м'яч, і свіжі газети були в нашому таборі завдяки секретареві комсомольської організації колгоспу Сергієві Кравченку.

Дуже швидко в колгоспі «Більшовик» промайнули одинадцять напружених трудових днів. Кожному з нас буквально не було коли в гору глянути. А в останній день, 12 жовтня, робочу норму майже виконали до обіду. Цей останній день особливо пережився і запам'ятався.

Десь на початку п'ятої години вечора одна за одною до нашої бази почали прибувати машини і автобуси. Відклавши усі свої невідкладні справи, прибули і члени правління. Один за одним підходили колгоспники. Невеличкий імпровізований мітинг. Його відкрив секретар парткому Іван Михайлович Лапін. Він зачитав рішення правління, парткому і профкому колгоспу про відзначення сумлінної праці усіх студентів, оголосив подяку всьому колективу першокурсників. І повідомив, що за особливо високі показники у роботі нагороджені грамотами колектив першого українського

курсу (керівники П. Ю. Гриценко, М. О. Давиденко, комсорг курсу В. Павличенко) та колектив третьої групи першого російського курсу (керівник Є. М. Черноіваненко, староста групи Л. Гросул). 27 студентам були вручені почесні грамоти і грошові премії. За якісні показники в збиранні кукурудзи та її переборку на току преміальні одержали всі студенти. З приємністю і почуттям гордості дізналися, що за одинадцять невтомних днів студенти збрали 326,5 тонни гібридної кукурудзи з площі не менше ніж 90 гектарів і перебрали на току 422 тонни. Окремі дні більше половини студентів виконували по півтори, а то й по дві норми.

Почесними грамотами і грошовими преміями відзначені, зокрема, студенти-комсомольці Л. Полосенко, Н. Федосєєва, Я. Українчук, Л. Гросул, В. Богач, С. Підгорна, В. Немерцалов, Н. Крюк, М. Захарова, В. Бендас, В. Канак, Т. Павлицька, З. Бардаченко, В. Павличенко, М. Кондратьєва, М. Долгов і багато інших.

З вагомими трудовими результатами повернулися з колгоспних ланів наші першокурсники. Нема сумнівів, що вони будуть підтвержені на перших атестаціях, на іспитах та заліках зимової сесії. Запорукою цього стане щоденна напружена праця в аудиторіях і бібліотеці, сумлінна підготовка до кожного семінару і практичного заняття. Проявлене уже на сьогодні вміння переборювати труднощі допоможе першокурсникам. Саме найкращих результатів у навчанні і особистому житті бажали під час урочистих проводів члени правління і колгоспники.

А ми в свою чергу подякували нашим гостинним і невтомним господарям, усім трудівникам колгоспу «Більшовик» за те, що вони доклали всіх зусиль, аби ми добре працювали і гарно відпочивали.

В. ДРОЗДОВСЬКИЙ,
доцент
філологічного факультету.

На завершальному етапі

Закінчився літній «антракт» для збірної нашого університету з футболу. Хлопці знову приступили до напружених тренувань. Майже одночасно з їх початком розпочалася і пора випробувань...

Змагання на Кубок республіканської ради «Буревісник» — заключний етап студентських футбольних баталій в нинішньому році. Серед 32 команд, що взяли участь у розигранні цього почесного трофею, були і дві одеські: збірні політехнічного інституту та нашого університету.

Поєдинки проводяться за олімпійською системою.

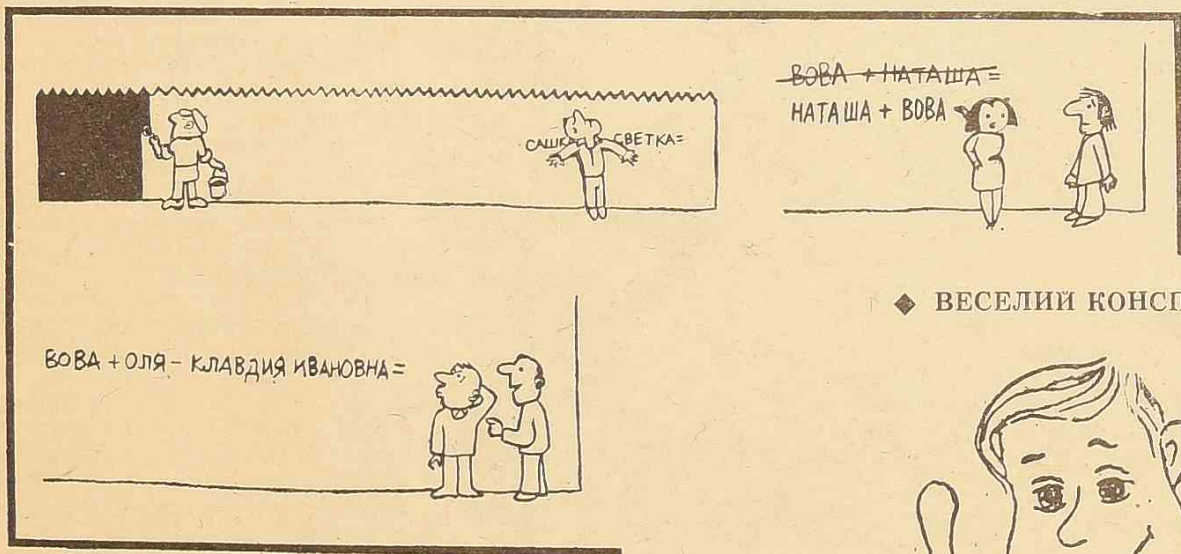
В першому ж своєму поєдинку одеські політехніки зазнали поразки від збірної Київського університету, природно, вибули з змагань.

Наші хлопці досить легко подолали перший бар'єр випробувань. Їх суперник — збірна Ждановського металургійного інституту — вчасно не з'явилася на гру, і їй зарахована поразка.

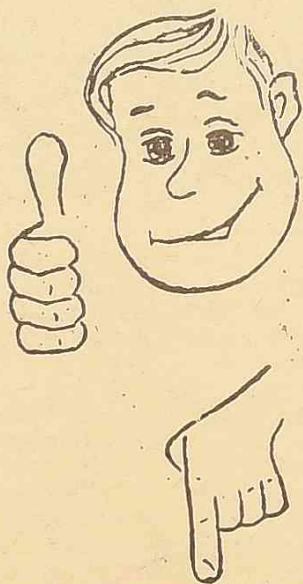
Подолати другий бар'єр було набагато важче. На цей раз наші спортсмени зустрілися з футболістами Київського інженерно-будівельного інституту. Гра була на рівних, проте атаки футболістів нашого університету були небезпечнішими, ніж атаки суперників. З мінімальною перевагою при рахунку 1:0 перемогу здобули наші футболісти. Гол в другому таймі провів О. Лисенко.

Наступне випробування — 22 жовтня. Наша збірна зустрінеться з переможцем пари Кіровоградський педагогічний інститут — Київський університет. Незалежно від того, хто стане переможцем цієї пари, ясно одне — суперником наших футболістів буде команда сильна і що це буде одне з найскладніших випробувань наших спортсменів. І тому хочеться побажати їм успіху.

Л. ГОЛУБЕНЕЦЬ,
наш спортивний
оглядач.

◆ ВЕСЕЛИЙ КОНСПЕКТ

за якою студент, плаваючи на поверхні знань, двічі на рік пірнає на глибину.

ЗОЛОТІ РУКИ

Студенти - першокурсники фізичного факультету установили в Буховському університеті складне електронне устаткування. Тепер в усіх аудиторіях спеціальні світлові таблиці вказують з точністю до соті частки секунди, скільки часу залишилося до кінця лекції.

ЦЕ ЦІКАВО ЗНАТИ

Помічено, що середній зріст студентів за останній час збільшився на кілька сантимет-

рів. Соціологи пояснюють це потягом до знань.

«ТЛУМАЧНИЙ» СЛОВНИК ПЕРШОКУРСНИКА

▲ Декан — дядечки і тіточки, з якими завжди треба бути в добрих стосунках.

▲ Залікова книжка — маленький щоденник, який проходить через величезні бурі.

▲ Сесія — студентська назва одного з зимових і одного з літніх місяців.

▲ Стипендія — винагорода,

Бути донором — це благородно

Безперервне підвищення кваліфікації лікувальної допомоги, зростання кількості лікувальних препаратів що одержуються з крові, лікування багатьох тяжких захворювань вимагають великої кількості крові. Наприклад, для проведення операції на серці потрібно від 5 до 9 літрів донорської крові на кожну операцію. Для лікування хворих із захворюваннями крові на кожне ліжко на рік використовується не менше 5 літрів крові, в хірургічних клініках на складні операції — не менше 2-х літрів. У 1957 р. з ініціативи трудівників підприємств Ленінграда виник благородний патріотичний рух — люди добровільно здають кров лікувальним закладам. Цей рух знайшов розповсюдження і в нашому університеті. Кожен рік студенти 2-х і 3-х курсів всіх факультетів здають кров.

Донорство не шкідливе. Це підтверджується величезним практичним досвідом. Цікаво, що людський організм легко

переносить малу й середню втрату крові. Це відомо лікарям давно. Наприклад, в середні віки в Європі було популярним лікування різних захворювань кровопусканням.

В Радянському Союзі донорство суворо регламентоване спеціальними інструкціями, мета яких — гарантувати його абсолютну нешкідливість.

В нашому університеті в період з 23 по 27 жовтня буде працювати пункт по вибору й прийому крові (при гуртожитку № 5). Перед здаванням крові всі студенти проходять медогляд у висококваліфікованих і досвідчених спеціалістів обласної станції переливання крові.

Після взяття крові донорам надається 2 вихідних дні.

І. ГЛУЩЕНКО,
лікар.

В. о. редактора В. БЕХТЕР.

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

ЛИШІТЬ НАМ:

270000, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За наукові кадри».

ЗАХОДЬТЕ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

ДЗВОНІТЬ:

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).